

(א) צ"ק טו, טז (ב) נכרת
 (ג) א [צ"ק טו, טז] (ד) ויבנות ט. וי"ג
 (ה) [נכ"ל לעיל פס' וקצ"ט]
 (ו) [שבת לב: וז"ל]
 (ז) [שמות כב: ח] [שם]
 (ח) [שם] י [גיטין סג:]
 ושאר דוכתי

גליון הש"ם

תוס' ד"ה הניחא וכו'
 וי"ל שבוה. ע"ן תשובה
 ריב"ש סימן (פ"ג) [ריב"ש]

מוסף רש"י

עד שיפרוט לך הכתוב יחדו. כמו שפרט לך הכתוב (דברים כג) בחורש שור וחמור דמדליתרין לנימכתב יחדו שמעין דלוי לא כתביה הוה משמע שלא יחרוש לא צשור ולא צמור. ואצ"ו ואמו קלל דריש ליה כסנהדרין (דף פה:) להביא את המקלל לאחר מיתה: **סברא הוה.** דנשבר בלא מת נמי מחייב דהוה ליה קטלה פלגא: **האמר גניבה ואצידה דאפשר למיטרה ואפויו.** ואיכא למימר יחזור בעליה אחריה אולי תמצא: **תשובה.** פירכא: **מאי אין לו עליו תשובה.** מאי יש לו לתנא להשיב דליתרין לתנא לאשמועין דאזניה תשובה: **בטוען עניה לסטין מוויין.** דלענין מיפטר בתשלומין היי אונס כפל אס נטענת גנב הוי לענין כפל אס נשבע וצלו עדים שהיא אכלו תאמר בשואל שאינו צל לדי כפל דכי טעין ואמר לסטים מוויין צל עלי ונטל מחייב את עצמו צקין: **אפ"ה.** אין זו תשובה דקרנא דמחייבת ליה לשואל מכי טעין לסטים מוויין נטלה ואפילו לא נשבע לשקר עדיפא להיות תמורה מש"ש הגא לדי כפל אס כפר ונשבע על כך לשקר ואס אמת אמר פטור מן הקרן: **גולן הוה.** ואפ"י נשבע ש"ש על כך לשקר וממצא שהיה אכלו לא מחייב כפל שאין כפל אלא בגונב או צפוטור עצמו טענת גנב שאומר נגנבה ממני ונשבע וצלו עדים ואין זאת אלא בש"ח שפטור בגניבה: **אשכחן לחיוב.** גניבה ואצידה בשואל לחייב צשאין בעליו עמו: **לפטור מנלן.** שאס בעליו עמו פטור: **גמר מש"ש.** מה ש"ש צבעלים פטור בגניבה ואצידה אף שואל צבעלים פטור: **גמיי חיוצא דש"ש.** דהיינו גניבה ואצידה: **מחויבא דשואל.** משצורה ומתה דשואל: **מה לש"ש.** דין הוה שהיא צבעלים פטור אף על הגניבה ואצידה אע"פ שאינו אונס שכן היקל צו הכתוב לפוטרו משצורה ומתה שלא צבעלים: **האמר בשואל.** שפטור צבעלים על גניבה ואצידה שהיה החמיר צו לחייבו על צצורה ומתה שלא צבעלים: **אלא גניבה ואצידה בשואל מנלן.** כלומר אלא היכי ילפינן לה צבעלים לפטור גניבה ואצידה בשואל לחיובא שלא צבעלים מנלן דילפינן מש"ש וכיון דמתהס ילפינן דיו לצל מן הדין להיות כדיון דהיינו שואל דילפינן בחיובא מק"ו משומר שכן להיות כעין ש"ש מה להלן צבעלים פטור דהא ילפת ליה צהיקשא דילמד עליון מתחתון אף כהן צבעלים פטור: **למאן דליה ליה דיו.** ר' טרפון צפרק כילד צצ"ק (דף כה):

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא צה.

דאפשר למיטרה ואתווי. וי"ל ונילף משצורה וי"ל דצביה לא אפשר כולי האי למיטרה ואתווי: **שואל שחייב בשבורה ומתה.** פיר' צהכונס (צ"ק דף טו: ד"ה לא) וצהמפקיד (לעיל דף מא: ד"ה קרנא): **הניחא למאן דאית ליה דיו.** מיתנה צצפרק כילד היגל (צ"ק דף כה טו) מוכח דהיכא דלא מיפריך ק"ו דלכ"ע אמרינן דיו והכא לא מיפריך *וי"ל משום דהתם ס"ד מעיקרא דפליגי אפי' היכא דלא מיפריך קאמר הניחא כו' וה"ל אשכחן לעיל צצ"ק (דף טו:)

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

דאפשר למיטרה ואתווי אלא כי הא דתניא יונשבר או מת אין לי אלא שבורה ומתה גניבה ואבידה מנין אמרת קל וחומר ומה שומר שכר שפטור משבורה ומתה חייב בגניבה ואבידה שואל שחייב בשבורה ומתה אינו דין שחייב בגניבה ואבידה *וזה הוא קל וחומר שאין עליו תשובה מאי אין עליו תשובה וכו' את איכא למיפריך מה לשומר שכר שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת לסטים מוויין אפ"ה קרנא דשואל עדיפא איבעית אימא קסבר *לסטים מוויין גולן הוא אשכחן לחיוב לפטור מנא לן וכי תימא אונס גילף משבורה ומתה מה לשבורה ומתה שכן אונס אלא גמר משומר שכר ושומר שכר גופיה מנלן גמרי חיובא דשומר שכר מחויבא דשואל מה להלן בבעלים פטור אף כאן בבעלים פטור במאי גמר אי במה מציעו איכא למיפריך כדפרכינן שכן אונס אלא אמר קרא וכי ישאל וי"ל מוסף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ואכתרי שואל משומר שכר לא גמר דאיכא למיפריך מה לשומר שכר שכן פטור בשבורה ומתה תאמר בשואל שחייב בשבורה ומתה אלא גניבה ואבידה בשואל לחיובא מנלן דגמר משומר שכר דיו לבא מן הדין להיות כדיון מה גניבה ואבידה דשומר שכר בבעלים

פטור אף גניבה ואבידה דשואל נמי בבעלים פטור דאית ליה דיו אלא למאן דלית ליה דיו מאי איכא למימר אלא אמר קרא וכי ישאל וי"ל מוסף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ותחתון מעליון **איתמר** *פשיעה בבעלים פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר חייב וחד אמר *פטור מ"ד חייב קסבר *מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו הלכך *אם בעליו עמו אשומר חנם לא כתיב ופשיעה נמי בשומר שכר ובשואל לא כתיב הלכך בשומר שכר ובשואל חנם אבל בבעלים לפטור אף בשומר שכר ובשואל לא מ"ט כי כתיב *אם בעליו עמו לא ישלם אשואל ואשומר שכר אהנך חיובי דכתיב בהו כהדיא הוא דמיכתב מ"ד פטור קסבר מקרא נדרש לפניו ולפני פניו וכי כתיב אם בעליו עמו אשומר חנם נמי כתיב תנן השואל הפרה ושאל בעליה עמה השואל הפרה ושכר בעליה עמה שאל בעליה או שכרן ואחר כך שאל הפרה ומתה פטור ואילו ש"ח לא קתני ולמעמיך ש"ש מי קתני אלא תנא מילתא דכתיבא

גניבה ואצידה דשומר שכר מחויבא דשואל מה שצורה ומתה דשואל צבעלים פטור אף חיובא דשומר שכר בעליון מה שומר שכר חייב בגניבה ואצידה שלא צבעלים אף שואל כן ומה ש"ש צבעלים פטור אף שואל כן ואין משיבין על הדיקשא: **פשיעה צבעלים.** אחד מן השומרים שפגע כשהיו צעלים צמלאכתו: **מקרא.** אס בעליו עמו (שמות כג): **נדרש לפניו.** אשומר שכר צהיקשא: **ולא לפני פניו.** אש"ח דפרשיות של ש"ח ושל ש"ש לא איתקש צו"ו ימיה דלא כתיב וכי יתן צש"ש: **אש"ח.** דכתיבא ציה פשיעה על כל דבר פשע: *לחיוצא. לחייבו שלא צבעלים פשיעה: **אצל לפוטרו לא.** כלומר אפי' צש"ש ושואל לא הוי פטור דכי גמרינן פשיעה צבעלים צש"ש וצשואל צק"ו משומר חנס דחייב לגמרי הוה צין צבעלים צין שלא צבעלים דכי כתיב אס בעליו עמו *אהנך חיובי דכתיב צש"ש וצשואל הוא דכתיב אצל אפשיעה דלא כתיבא צבו דהדיא לא שגא צבעלים ל"ש לא צבעלים: **מקרא נדרש.** צסמיכות הפרשיות ואע"פ שאין היקש מפורש צהן: **השואל אס הפרה גרסינן צתרויהו.** ולא גרסי' השוכר גצי פרה אלא גצי צעלים: **ואילו שומר חנס דפרה לא קסני.** צבעלים פטור משום דחיוציה ליתיה אלא צפשיעה ופשיעה לא פטר גצי צבעלים: **דכתיבא**

ה א מיי פ"ח מהלכות סדרות ה' ג וי"ז מהל' שאלה ופקודין הלכה א סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי' שמו סעי' א:

תורה אור השלם

1 וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם יושלם: שמות כב יג
 2 אם בעליו עמו לא יושלם אם שוכר הוא *א בשקרו: שמות כב יד